

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 845/4
Podgorica, 16.09.2020. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-845 od 21.08.2020. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, anonimni prigovor na rad privrednog društva „Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. iz Herceg Novog, kao lokalnog javnog emitera opšteg televizijskog programa „TV Herceg Novi“ (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod brojem 01-845 od 21.08.2020. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 21. avgusta 2020.g., Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor (akt zaveden ko Agencije pod br. 01-845 od 21.08.2020. godine), na rad privrednog društva „Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. iz Herceg Novog, kao lokalnog javnog emitera opšteg televizijskog programa „TV Herceg Novi“ (u daljem tekstu: „emiter“).

Predmetni prigovor se odnosio na prilog emitovan dana 18. avgusta 2020. godine, u terminu od 08:20:00 do 08:22:49 časova (2 minuta 49 sekundi) u okviru programskog sadržaja „Novsko jutro“. Prigovor je bio potpisan kao da je podnesen od strane dijela kolektiva i sindikata emitera, međutim kako nije bilo moguće jednoznačno utvrditi ko je podnosilac prigovora, Agencija ga je tretirala kao anonimni prigovor.

Po mišljenju podnosioca anonimnog prigovora „iako je Agencija informisala sve elektronske medije koji emituju program u Crnoj Gori na odredbe Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore i Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Andrijevića, Skupštini opštine Budva, Skupštini opštine Gusinje i Skupštini opštine Kotor, te da u skladu sa Pravilnicima, u roku od 15 dana prije dana održavanja izbora, u programima emitera nije dozvoljeno objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja, drugih istraživanja i analiza u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora, 'Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi' je to prekršio 18. avgusta 2020.g. u jutarnjem programu. Naime, novinarka Nina Alorić je anketirala građane i pitala da li će očekivanja iz predizborne kampanje biti ispunjena...“.

Na kraju prigovora se apeluje da se „... spriječi privatizacija 'Javnog radio difuznog servisa Radio Televizija Herceg Novi'...“, te da se „da preduzmu krajnje mjere zbog ovog istupa...“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja člana 10 st. 3 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine ("Sl. list CG", br. 64/20, u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 24.08.2020. godine (akt broj 05-845/1 od 24.08.2020. god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja pravilnika, Agencija je istog dana emiteru uputila zahtjev za izjašnjenje, uz koji je dostavljen predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-845/2 od 24.08.2020. god.).

Dana 28.08.2020.g. emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-845/3 od 28.08.2020. god.) u kojem se navodi da „... 'RTHN' ovim prilogom nije ispitivala javno mnjenje, niti vršila istraživanja i analize u vezi opredjeljenja birača... prilog se nije bavio eksplicitno opredjeljenjem birača za neke od izbornih listi, već očekivanjima od izbora u pogledu životnih uslova i društvenih prilika i opravdanosti održavanja izbora u vrijeme aktuelne pandemije korona virusa. Anketa nije istraživanje javnog mnjenja već osnovna novinarska alatka, a ovim prilogom 'RTHN' nije uticala na izborni proces. Autorka priloga kao što se vidi u Nalazu ni u jednoj svojoj rečenici nije izašla iz okvira objektivnog i nepristrasnog informisanja građana. Stav pojedinih anketiranih građana nije i stav 'RTHN', a svaka drugo gledište i stav navodi na uvođenje cenzure i ograničavanja u iskazivanju građanskog stava. Ni u izjavama pojedinih anketiranih građana u prilogu koje su očigledno sporne 'anonimnom' prigovoraču, ne pominje se niti se posebno reklamira nijedna izborna lista, ime političara, izborna poruka ili dio programa.

Na kraju izjašnjenja emiter navodi „... da kolektiv i zaposleni ne stoje iza pomenutih prijava, govori i dopis Sindikalne organizacije 'JRDS RTHN' br. 02/334 od 1. avgusta 2020.g. koje... šalje u prilogu“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimke emitovanog programa i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 18. avgusta 2020. godine, u terminu od 08:00:00 do 09:02:40 sati (1 sat 2 minuta 40 sekundi) emitovao emisiju „Novsko jutro“.

U terminu od 08:20:00 do 08:22:49 sati (2 minuta 49 sekundi), emitovan je prilog kako slijedi:

Najava (voditeljka u studiju): „Polako ali sigurno približava se 30. avgust, dan kada će se u Crnoj Gori održati parlamentarni izbori. Državna izborna komisija proglasila je 11 lista za učešće na izborima a kako su saopštili biračko pravo ima 541.232 građana i u odnosu na predsjedničke izbore prije dvije godine broj birača se uvećao za oko 8.600. Predizborne kampanje su u toku, a koleginica Nina Alorić provjerila je kakva su očekivanja građana Herceg Novog“.

Nakon najave emitovana je ulična anketa:

Novinarski tekst (glas i off-a): „Na parlamentarnim izborima 30. avgusta za povjerenje građana boriće se političke partije i koalicije raspoređene na 11 izbornih lista. Kakva su očekivanja građana i hoće li obećanja data u predizbornim kampanjama biti ispunjena pitanje je koje se postavlja u oči svakih izbora“.

Učesnik ankete 1: „Pa šta da očekujemo posle izbora? Da će se nešto promijeniti? Daj bože da nam svima bude bolje. Ja bih zaista voljela da nam bude bolje, da se malo smirimo svi, ono, da radimo, da samo radimo i dam bude dobro.“

Učesnik ankete 2: „Ja u politiku se uopšte ne... ne zanima me... vjerujte mi“.

Učesnik ankete 3: „Od izbora? Ne znam pravo da vam kažem. Može biti lopovluka amože biti i pošteno“.

Učesnik ankete 4: „Ne znam stvarno“.

Učesnik ankete 5: „Ništa“.

Učesnik ankete 6: „Pa šta očekujemo od izbora? Da se pravi izabere a ne ovaj koji nije za narod. Da njega urušimo, vrijeme je više, dosta je bio na vlasti“.

Novinarski tekst (glas i off-a): „A šta građani misle o odluci Državne izborne komisije da se izbori održe u vrijeme pandemije“.

Učesnik ankete 3: „Tako su odlučili pa... Jer tako im je najlakše da dobiju vlast“.

Učesnik ankete 7: „Ja ne mogu uticat. Drugi na to utiču, šta ja mogu... Sve drugi utiču, a moje vrijeme prolazi, prošlo. Žao mi je za ove mlade što neće imat đe ni da rade, ni da osnuju porodice, ni ništa. Njih mi je žao, a...”

Učesnik ankete 1: „Pa ne znam šta da vam kažem. Meni je najgore što ne rade vrtići i škole, pravo da vam kažem. Meni je to strašno iako ja nemam djecu tog uzrasta ali pošto radim sa djecom i mnogi roditelji, jutros sam došla, na poslu posle godišnjih odmora neke kolege ne mogu da rade, ne znaju gdje će sa malom djecom. Meni je to strašno, razumijete. Prosto čini mi se da treba da živimo život, pa šta da radimo sad, epidemija ili ne epidemija, ugušiše nas ove maske, ali šta da radimo?”

Učesnik ankete 6: „Pa ne znam on je uvijek potkupljivao glasove pa se bojim da će i sada nešto izmanipulisati, izmajmunisat, a narod će opet da trpi”.

Novinarski tekst (glas i off-a): „Rješanjem Opštinske izborne komisije, građani Herceg Novog biračko pravo na predstojećim parlamentarnim izborima moći će da ostvare na 51 biračkom mjestu”.

2. Članom 10 stav 1 Pravilnika je propisano da su emiteri dužni da prilikom objavljivanja rezultata istraživanja javnog mnjenja, jasno i nedvosmisleno o tome izvijeste javnost navodeći podatke o subjektu koji je naručio i platio istraživanje javnog mnjenja, naziv organizacije koja je sprovedla istraživanje javnog mnjenja, podatke o primijenjenom metodu, podatke o uzorku ispitanika i mogućem odstupanju, podatke o datumu i/ili razdoblju kada je istraživanje javnog mnjenja sprovedeno.

Članom 10 stav 2 Pravilnika je propisano da se rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa sprovedenih među biračima tokom izborne kampanje ne smiju predstavljati kao siguran i autentičan stav određene društvene grupe, što je emiter, koji sprovodi anketiranje i objavljuje rezultate, dužan posebno da naglasi.

Članom 10 stav 3 Pravilnika je zabranjeno da u roku od 15 dana prije dana održavanja izbora, u programima emitera budu objavljivani rezultati ispitivanja javnog mnjenja, drugih istraživanja i analiza u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora.

3. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, objavljuje/prenosi informacije ili komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu.

Emiter je u skladu sa svojom uređivačkom slobodom imao legitimno pravo izbora teme, odnosno pravo da objavi očekivanja anketiranih građana Herceg Novog koja su vezana za predstojeće parlamentarne izbore, sve dok je to u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

4. Emitovanje predmetne ankete se ne može posmatrati kao objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja, odnosno analize vezane za opredjeljenje birača u pogledu procjene rezultata izbora koji su održani 30. avgusta 2020.g. Naime, emiter nije anketirao određenu društvenu grupu, niti je anketa predstavljala naručeno istraživanje javnog mnjenja, već su u prilogu emitovane izjave nasumično odabranih lica koja su se u vrijeme snimanja priloga nalazila na hercegnovskim ulicama. U emitovanoj anketi emiter nije predstavio izjave anketiranih (anonimnih) lica kao stavove vezane za konkretnu procjenu rezultata izbora (procjenu izbornih rezultata koje će ostvariti izborne liste), već se radilo o uopštenim „očekivanjima građana Herceg Novog” bez navođenja bilo koje od izbornih lista ili kandidata na njima, kao i o mišljenju anketiranih građana Herceg Novog vezanog za „održavanje izbora u vrijeme pandemije”.

5. S obzirom da se u emitovanom programskom sadržaju nije eksplicitno pominjao naziv bilo koje od izbornih lista ili kandidata sa izbornih lista, predmetna anketa se ne može smatrati kao objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja vezanog za opredjeljenje birača u pogledu procjene rezultata izbora. Takođe, emitovanje izjava, nekoliko anketiranih građana Herceg Novog, se ne može smatrati kao siguran i autentičan stav neke određene društvene grupe u pogledu procjene rezultata izbora koji su se održali 30. avgusta 2020.g.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da podneseni prigovor nije opravdan, odnosno da emiter nije prekršio član 10 stav 3 Pravilnika i tačku 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-8, jer emitovanjem predmetnog priloga, nije prekršio zabranu objavljivanja rezultata ispitivanja javnog mnjenja, u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora u periodu od 15 dana prije dana održavanja izbora, a koja je propisana pravilnicima.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi™ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva